

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 13/2011-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 12. januára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť E. R., S., a skupiny 147 oprávnených voličov volebného obvodu obce S., zastúpených advokátkou JUDr. J. K., P., za účasti M. N., S., V. B., S., Ing. P. M., S., A. U., S., I. Č., S., Bc. M. S., S., J. K., S., M. K., S., Ľudovej strany-Hnutie za demokratické Slovensko, Hnutia za demokraciu, MOST-HÍD, Slovenskej demokratickej a kresťanskej únie-Demokratickej strany a SMERu-sociálnej demokracie, pre namietanú neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Svinia a Obecného zastupiteľstva obce Svinia konaných 27. novembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. R. a skupiny 147 oprávnených voličov volebného obvodu obce Svinia **p r i j í m a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. decembra 2010 osobne doručená sťažnosť E. R. (ďalej len „sťažovateľka R.“), a skupiny 147 oprávnených voličov volebného obvodu obce Svinia (ďalej len „skupina sťažovateľov“), pre

namietanú neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Svinia a Obecného zastupiteľstva obce Svinia konaných 27. novembra 2010.

Zo sťažnosti vyplýva, že 27. novembra 2010 sa konali voľby starostu a poslancov Obecného zastupiteľstva obce Svinia, na ktorých sa zúčastnilo celkovo 698 voličov z celkového počtu 942 osôb zapísaných v zozname voličov. V týchto voľbách mal byť zvolený starosta obce a sedem poslancov obecného zastupiteľstva. Jednou z kandidátok na funkciu starostu obce bola aj sťažovateľka R., ktorá získala 175 hlasov, teda viac ako 18 % voličov vo volebnom obvode.

V sťažnosti sa ďalej uvádza, že voľby spočiatku prebiehali riadne. K zásadnej zmene došlo okolo 9.30 h, keď do volebnej miestnosti prišlo asi 50 voličov a spolu s nimi aj P. K., ktorý zväzal voličov z rómskej osady osobným autom značky Seat. P. K. naraz doviezol veľa voličov a priviedol ich do volebnej miestnosti. Pri príchode do volebnej miestnosti im ukazoval na č. 4 hlasovacieho lístka pre voľby starostu a na č. 1, 2, 3, 4, 6 a 10 pre voľby do obecného zastupiteľstva s upozornením, že tieto čísla majú voliť. S každým z týchto voličov išiel vykonať hlasovanie v priestore určenom na úpravu hlasovacích lístkov. Tohto úkonu sa domáhal a nedbal na upozornenia členov volebnej komisie, že je neprípustné, aby sa v priestore určenom pre úpravu hlasovacích lístkov zdržiaval spolu s voličom a vykonával za neho úpravu hlasovacích lístkov, keďže iba sám volič má právo vyznačiť voľbu, a to bez zásahu tretích osôb. P. K. toto upozornenie nerešpektoval a sám vykonal voľbu za voličov, teda úpravu hlasovacích lístkov bez ohľadu na vôľu voličov. Vo volebnej miestnosti sa v tom čase sústavne zdržiavalo asi 50 voličov, ktorí sa správali agresívne a napádali členov volebnej komisie vulgárnymi nadávkami. Predseda volebnej komisie a členovia volebnej komisie tak nemohli zabezpečiť, aby priebeh volieb bol riadny. Voliči tak podľa sťažnosti nevykonali voľbu podľa vlastného slobodného rozhodnutia.

V rozpore s ustanovením § 32 zákona č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „volebný zákon“) P. K., D. H. a aj niektorí ďalší rómski občania vykonali úpravu hlasovacích lístkov odhadom asi za 150 voličov, a to bez ohľadu na vôľu každého jednotlivého voliča.

Voľby boli za opísaných okolností marené aj D. H., ktorá taktiež vykonávala voľbu za jednotlivých voličov tým, že sama upravovala hlasovacie lístky v priestore určenom na úpravu hlasovacích lístkov bez ohľadu na vôľu voliča. Na upozornenie členov volebnej komisie sa D. H. správala agresívne a vulgárne.

Sťažovateľka R. a skupina sťažovateľov navrhujú vypočuť ako svedkov všetkých členov volebnej komisie, a to Ing. D. M., H. K., J. K., PaedDr. V. M., Mgr. Ing. M. N., Bc. S. P., V. U. a H. V.

V priebehu volieb prebiehalo aj tzv. „kupovanie“ voličských hlasov v rómskej osade, ktoré bolo nahlásené niekoľkými občanmi obce Svinia, ale aj rómskej osady. Tieto porušenia preverovalo Obvodné oddelenie Policajného zboru J.

Po ukončení volieb členovia volebnej komisie, vrátane predsedu volebnej komisie odmietli podpísať zápisnicu miestnej volebnej komisie o výsledku volieb. Zápisnicu podpísala jediná členka volebnej komisie, a to dcéra zvolenej starostky M. N., aj keď sama ústne potvrdila, že hlasovanie bolo neústavné a nezákonné.

Konaním P. K. a D. H. bola podľa sťažnosti porušená tajnosť volieb, sloboda volieb a povinnosť vykonať voľbu osobne v zmysle § 1, resp. § 31 ods. 1 volebného zákona, resp. ustanovenia čl. 30 a čl. 69 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Berúc do úvahy, že k týmto porušeniam zákona a ústavy došlo vo vzťahu k väčšiemu počtu voličov, je potrebné konštatovať, že opísané okolnosti boli spôsobilé ovplyvniť výsledok volieb. Protizákonnosť a protiústavnosť volieb tak nadobudla intenzitu, ktorá mala za následok neplatnosť volieb a ovplyvnenie celkového rozhodnutia voličov. Preto zvolené orgány nie sú výsledkom vôle voličov vyjadrenej ich slobodným hlasovaním, čo je v rozpore s čl. 30 ústavy.

Sťažovateľka R. a skupina sťažovateľov navrhujú vydať nález, ktorým by ústavný súd vyhlásil voľby starostu a poslancov Obecného zastupiteľstva obce Svinia konané 27. novembra 2010 za neplatné a zrušil výsledky volieb starostu a poslancov.

II.

Ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí, pričom zistil nasledovné:

Právomoc ústavného súdu konať vo veci je daná v čl. 129 ods. 2 ústavy. Sťažnosť podala kandidátka, ktorá vo voľbách získala viac ako 10 % platných hlasov, teda je podaná oprávnenou osobou. Okrem toho za oprávnenú osobu treba považovať aj skupinu sťažovateľov. Sťažnosť bola podaná v 10-dňovej lehote podľa § 60 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Sťažnosť má zákonom predpísané náležitosti. Sťažovateľka R. a skupina sťažovateľov jasne uvádzajú, akým skutkovým stavom došlo podľa ich názoru k porušeniu presne špecifikovaných ustanovení ústavy a volebného zákona. Na podporu svojich tvrdení priložili listiny (ich fotokópie) a iné dôkazy alebo takéto dôkazy navrhli.

V zmysle ustanovenia § 21 a § 61 zákona o ústavnom súde popri M. N. ako zvolenej starostke označenej za účastníčku konania už v sťažnosti, účastníkmi konania sú aj ďalšie osoby, a to jednak zvolení poslanci obecného zastupiteľstva V. B., Ing. P. M., A. U., I. Č., Bc. M. S., J. K. a M. K., ako aj politické strany, ktoré sa prostredníctvom svojich kandidátov volieb zúčastnili. Ide o Ľudovú stranu-Hnutie za demokratické Slovensko, Hnutie za demokraciu, MOST-HÍD, Slovenskú demokratickú a kresťanskú úniu-Demokratickú stranu a SMER-sociálnu demokraciu, už aj preto, že všetky tieto subjekty môžu byť rozhodnutím ústavného súdu dotknuté vo svojich právach.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľkou R. a skupinou sťažovateľov opísaný skutkový stav mohol znamenať porušenie ústavy a volebného zákona, že tento skutkový

stav zároveň mohol ovplyvniť, kto bol zvolený za starostu a za poslancov obecného zastupiteľstva, a že tento opis skutkového stavu nemožno pokladať za zjavne nepravdivý alebo nesprávny. Preto sťažnosť nie je ani zjavne neopodstatnená.

Keďže ústavný súd nezistil v rámci predbežného prerokovania sťažnosti žiadny dôvod na jej odmietnutie, prijal ju podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde na ďalšie konanie.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. januára 2011